

Revista Cercului de Istorie
"GEMINA"

Colegiul Național
„Dragoș Vodă”
Sighetu Marmăției

GEMINA

octombrie 2009

CUVÂNT ÎNAINTE

Acest număr al revistei Cercului de Istorie „Gemina” este dedicat în întregime Colegiului Național „Dragoș Vodă”, care în aceste zile împlinește venerabila vârstă de 90 de ani. Am creionat un scurt istoric al liceului îmbogățit cu 23 de documente puse la dispoziție cu deosebită amabilitate de către Klara Gușeth, director al Direcției Județene Maramureș a Arhivelor Naționale, în baza parteneriatului încheiat cu școala noastră, fapt pentru care încă o dată îi mulțumim. Nu am avut nici o clipă pretenția unui album jubiliar ori a unei crestomații de documente. Am avut în vedere însă, cele afirmate de către Vasile Goldiș în cadrul Congresului profesorilor de la Sibiu din 19 februarie 1919: „dăscălia e chemare, nu funcție, deci se deosebește de alte funcții. Învățătorii, ca preoții, trebuie să fie apostoli, să se facă martorii chemării”. Sperăm să vă placă.

prof. Marius Voinaghi

prof. Flaviu Vida

GEMINA

Revista Cercului de Istorie

octombrie 2009

ISSN 2066 – 3420

ISTORICUL COLEGIULUI NAȚIONAL „DRAGOȘ VODĂ”

Maramureșenii se prezintă ca oameni profund religioși, având în toate satele preoți și biserici. La mijlocul secolului al XII, se pare, că Maramureșul a fost păstorit de episcopi pelerini pentru ca în anul 1381, Drag și Balc vodă să obțină de la Patriarhia Constantinopolului un decret de canonizare a Exarhatului din Peri, în fruntea căruia a fost numit egumenul Pahomie, cu drept episcopal asupra Maramureșului, Sălajului, Ugocei (*Filipașcu 1997, 38-40*). Mănăstirea din Peri, despre care Ioan Mihalyi de Apșa scrie că a avut o tipografie și cu siguranță o școală, nu este singura din Maramureș : Ieud, Biserica Albă, Giulești, Moisei, Bârsana, Cuhea, Săcel, Budești, Călinești, etc. (*Bud 1911, 87*). Este cert că școala acelor timpuri este organic legată de biserică. Cei mai înstăriți maramureșeni fie își trimit odraslele la mănăstirile din Moldova, asemeni lui Popa Gheorghe din Borșa, care avea un „cocon” la învățătură la Mănăstirea Dragomirna, fie tot din Moldova își aduc câte un călugăr (*Filipașcu 1997, 60*).

După înfrângerea Ungariei la Mohács (1526) de către Soliman, numit Magnificul de către occidentali și Legiutorul de către turci, (*Carpentier/ Lebrun 2006, 180*) în Maramureș se răspândește calvinismul datorită predicatorilor Matei Ramasy, Toma Huszty și Ioan Surdaster. Astfel, în anul 1556 biserica Sf. Emeric devine calvină deoarece majoritatea locuitorilor au îmbrățișat noua religie. De pătrunderea Reformei în Maramureș este legată și înființarea școlii calvine din Sighet, la care, în anul 1569 preda magistrul Albert Szegedy, cel ce pune la punct statutul de funcționare al acestei școli (*Filipașcu 1997, 90*).

Dubla dependență ecleziastică a Maramureșului de episcopiile Muncaciului și Vadului dăinuie până la 1570, când prin împărțirea fostului regat al Ungariei între împăratul Maximilian și principele Transilvaniei, Ioan Sigismund, Maramureșul este subordonat Transilvaniei și implicit « episcopului românilor » din Ardeal, în timp ce Muncaciul devine subordonat habsburgilor.

Încă din anul 1731 funcționa la Sighet Școala normală piaristă, sub conducerea călugărului Celestin și la care începând cu anul

1733 sunt înscriși și elevi români. Pentru anul școlar 1789-1790 la Școala capitală a piariștilor din Sighet erau în clasa I 69 de elevi – 34 din oraș, restul de la sate ; în clasa a II-a 36 – 9 din oraș ; în clasa a III-a 15 – 8 orășeni iar în clasa a IV-a 9 din care 5 din oraș (*Bota 1978, 104*).

În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în condițiile reformismului austriac, s-a acordat o importanță primordială învățământului, ca problemă de stat. Se aveau în vedere modelarea și pregătirea tipului ideal de supus cultivat, conform cerințelor condiției sale sociale și conștient de îndatoririle ce-i revin în cadrul organizării date a societății. Politica absolutismului luminat acorda o atenție deosebită școlii, cultivării supușilor în general, ca un mijloc de prevenire a mișcărilor sociale, de asigurare a liniștii și buneii funcționări a mecanismului social existent. Analiza actelor legislative referitoare la învățământ, din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea dovedește trecerea educației și a instrucției din sfera supremației bisericii în cea a statului. Ca o concretizare a acestei direcții, în anul 1777, a apărut “Ratio Educationis”, care reglementa organizarea școlii publice, prin comitetele speciale ale organelor locale. (*Bota 2002, 401*). Conform acestei legi, sistemul de învățământ cuprindea: școala primară (elementară), gimnaziul (liceul) și învățământul superior. Având bază juridică, în anul 1787 sunt construite școli pe proprietatea erarială la Crăcești (Mara), Ocna Șugatag, Strâmtura, Vad și erau acordate ajutoare învățătorilor. În conscripția imperială din 1787 figurează numărul școlilor și al elevilor din satele maramureșene, fiind consemnate în ” Tabella super consignatione Iuventutis eruditionis capacis haud fuentis non fuentis Locorum Proessus... Inferioris” (*Bota 1978, 102*).

Pe plan local, școala reformată și cea romano-catolică rămân principalele instituții școlare pentru multe decenii. Înființarea școlilor proprii, de toate gradele, s-a înscris ca un obiectiv de primă importanță și în programul politic și cultural al mișcării naționale românești.

Revoluția românească de la 1848, printre numeroasele sale obiective necesare evoluției societății pe fagaș modern, a inclus și prevederi

esențiale ce vizau restructurarea sistemului de învățământ. Cu toate acestea, în anii imediat următori revoluției, ca urmare a măsurilor politico-administrative aplicate de către Curtea de la Viena, asistăm la un declin al învățământului. La regresul din acest domeniu au contribuit și noile dispoziții imperiale, legate de introducerea unui program de instrucție obligatorie ce impunea liceului statornicirea a cel puțin 16 posturi de profesori, cea ce depășea cu mult posibilitățile materiale ale sighetenilor, care ar fi sprijinit școala.

Între anii 1860-1867, odată cu trecerea la regimul neoliberal au funcționat societăți culturale românești cu activitate prodigioasă și urmări pozitive pentru mai multe generații. În acest cadru se integrează și constituirea, la 13 decembrie 1860, a Asociației pentru cultura poporului român din Maramureș, al cărei scop imediat a fost înființarea preparandiei românești și a unui internat pentru elevii români. Statutul de funcționare, atât pentru Asociațiune, cât și pentru Preparandie, respectiv înființarea concretă a acestora se datorează frunțașilor clerici și mireni locali (*Dăncuș/Todina 2002, 391-392*).

Preparandia, înființată în anul 1862, avea două cursuri cu 10-15 elevi anual, în care, prin activitatea neobosită a lui Ioan Bușiția, se aplicau precepte educative legate, pe de o parte, de specificul situației românilor din Maramureș, pe de altă parte, de formația științifică a propunătorului. Pornind de la ideea că educația este strâns legată de cultură și de specificul poporului căruia îi aparține cel ce educă, Bușiția personifica conștiința învățătorului autentic, înzestrat cu toate calitățile necesare pregătirii școlărilor săi. Ioan Bușiția a avut un merit inestimabil în pregătirea învățătorilor necesari alfabetizării copiilor români din satele din Maramureș, Satu-Mare, Chioar și Sălaj. În felul acesta se pune fundamentul formării elitei locale românești, care va juca un imens rol în viața comunitară locală și națională (*Căpîlnean/Pușcașu 1977, 84-85*). După ce în anul 1869 la Sighet se înființează o preparandie de stat, neconfesională, cu limba de predare maghiară, Preparandia românească este mutată la Gherla. Întregul patrimoniu al Asociației pentru cultura poporului român din Maramureș este mobilizat pentru înființarea unui Convict pentru elevii români din școlile maghiare din Sighet. Convictul « Sf. Vasile » este construit între anii 1873 și 1875 datorită colectelor publice și inaugurat în anul 1886 (*Filipașcu 1997, 165, 173*). Pe lângă școlile confesionale amintite sistemul de învățământ de la sfârșitul secolului al XIX-lea

cuprindea și învățământul profesional. Prima școală profesională comunală de la Sighet și-a început activitatea în anul 1880, cu 98 ucenici din 213 existenți.

În paralel cu lupta de eliberare națională, concretizată politic, s-a desfășurat și aceea de împotrivire față de actele legislative din domeniul învățământului atribuite lui Ágoston Trefort. Primul act (1879) prevedea introducerea obligativității predării limbii maghiare în învățământul primar, iar cel de-al doilea (1883) cerea creșterea numărului orelor acordate predării limbii maghiare în școlile secundare ale celorlalte națiuni.

Desăvârșirea unității statale a avut o însemnătate covârșitoare pentru evoluția învățământului în general. În concepția celor ce au organizat învățământul românesc, cea dintâi problemă, imediat după Marea Unire, era asigurarea unei mai largi baze a învățământului primar, și apoi, treptat, și a celorlalte componente. În ceea ce privește legislația, s-a urmărit integrarea ei într-un sistem modern. Trebuia să se țină seama, firește, și de tradiție, să se păstreze specificul național, dar și de modelele oferite de învățământul modern occidental.

Toate frământările legate de restructurarea învățământului au fost puternic resimțite și în Maramureș, unde, dat fiind fostul regim politic, tradiția învățământului românesc se limita la școlile confesionale și, în intervalul 1862-1863, la pregătirea învățătorilor. În situația dată, pe plan local exista o problemă majoră, concretizată în necesitatea fondării învățământului de stat românesc. Împlinirea idealului unității politice nu însemna renunțarea la educația în spiritul național de până atunci, ci naționalism în spiritul lumii moderne, altoit pe virtuți democratice. Construcția statului național unitar român presupunea întărirea națiunii - și în acest scop și înțeles - școala trebuia să fie "naționalistă", adică "să dea putere națiunii, care se conduce și trăiește după legile democrației" (*Varga 2000, 20-65*).

Similar tuturor ținuturilor unite cu România în 1918, era nevoie și în Maramureș de învățători. În presa locală se cere mobilizarea copiilor pentru înscrierea la Școala Normală. Dinspre forțele locale s-a exprimat necesitatea formării unei clase orășenești de mijloc, cerând școlii să contribuie la creșterea numărului meseriașilor și negustorilor, considerați factor de progres. Se sublinia necesitatea pregătirii elitei locale la nivelul satelor. Trebuiau deci formate prin intermediul școlii stări sociale naționale, care lipseau în Maramureș, atât în mediul rural, cât și

în orașul Sighet.

Înființarea Liceului “Dragoș Vodă” din Sighet este strâns legată de un context istoric favorabil: desăvârșirea unității statale - potrivit principiului wilsonian al naționalităților – și reprezenta o necesitate, o îndeplinire a năzuințelor românești din acest colț de țară. La 1 decembrie 1918 la Alba Iulia cei 1228 de delegați - printre care și 31 de trimiși ai Maramureșului (*Dăncuș/Todinea 1998, 113*) - hotărâsc în unanimitate în proiectul de rezoluție unirea Transilvaniei cu Regatul României. Aici sunt stabilite organismele de conducere provizorii, deoarece Transilvania a pus unele condiții: să rămână autonomă până se va putea alege o adunare constituantă și se va organiza statul național în conformitate cu principiile liberale și democratice (*Hitchins 2003, 322*). Astfel, Marele Sfat Național deține puterea legislativă în timp ce puterea executivă este încredințată Consiliului Dirigent în frunte cu Iuliu Maniu.

În anul 1919, prin hotărârea acestui consiliu, în Transilvania sunt înființate un număr de 23 de licee românești de stat. Între acestea se aflau : ”Mihai Eminescu” din Satu Mare, “Gheorghe Șincai” din Baia Mare, “Emil Gojdu” din Oradea, iar la Sighet Liceul “Dragoș Vodă” avându-l director pe prof. Dr. Eugen Szeleş.

După inspecția directorului regional al învățământului secundar din circumscripția Oradea Mare, Alexandru Pteancu, Liceului “Dragoș Vodă” i-a fost destinată clădirea unei școli primare. Datorită dificultăților de început – înscrierile, cursul de limba română, lipsurile materiale etc. – festivitatea de deschidere a fost amânată pentru 10 octombrie 1919 și a avut loc în incinta Liceului de fete”Domnița Ileana”, azi liceul ucrainean. Ceremonia, la care a asistat și memorandistul dr. Vasile Lucaciu din Șișești a început cu o slujbă religioasă urmată de intonarea imnului regal și de cuvântul rostit de către directorul liceului. Cursurile celor 7 clase din anul școlar 1919-1920 ale primului liceu din Maramureșul voievodal cu limba de predare română s-au încheiat la 10 iunie 1920, iar examenele anuale susținute în prezența vicarului Ilarie Boroș - delegatul guvernului – s-au desfășurat între 12-17 iunie 1920. Din cei 125 de elevi ordinari și 12 particulari înscriși în primul an îndrumați de 12 profesori și 2 catiheți, 108 proveneau din Maramureș: 88 din localitățile rurale și doar 20 din Sighet (*Anuarul LDV I, 7-10*).

Potrivit Ord. Ministerului Instrucțiunii Publice nr. 34131/1921, începând cu al treilea an școlar în Liceul ”Dragoș Vodă” se introduc clase

paralele cu limba de predare maghiară, secția fiind deschisă la 16 noiembrie 1921, în prezența întregului corp profesoral. Până în anul 1922 au fost organizate cursuri complementare, de tranziție, dar începând din acest an sunt desființate Directoratele Generale pentru învățământ, în locul lor fiind constituite 16 districte școlare, sau inspectorate regionale (*Livezeanu 1995, 57*). Dintre măsurile cu caracter novator din noua lege a învățământului amintim: o nouă programă analitică, 16 discipline cuprinse în planul de învățământ, introducerea trimestrelor, notarea de la 10 la 1 și nu în ultimul rând obligativitatea uniformei.

Începând cu anul școlar 1924-1925 a fost reglementat și sistemul examenelor: 1) examen de admitere în clasa I; 2) examen de admitere în clasa a V-a; 3) examen de sfârșit de an pentru clasele V – VIII; 4) examen de bacalaureat, organizat pe centre, cu profesori de la alte licee iar în funcția de președinte de examen era numit un cadru didactic universitar. Examenele de admitere și bacalaureat erau organizate în două sesiuni, în lunile iunie și septembrie. Spre exemplificare, la sfârșitul anului școlar 1926-1927 absolvenții au susținut examenul de bacalaureat la Satu Mare (sesiunea iunie-iulie 1927) respectiv Oradea (sesiunea septembrie).

Atât structura învățământului cât și conținutul lui sunt supuse unui proces de înnoire materializat într-o succesiune de legi ce au asigurat liceelor o anumită stabilitate până la “reforma” din 1948. Astfel, începând cu 1 septembrie 1928 – sub ministeriatul dr. C. Angelescu – intră în vigoare “ofensiva culturală”, noua Lege a învățământului secundar, ce stipula revenirea la liceul de tip unic prin desființarea celor trei secțiuni ale vechiului liceu, precum și reducerea anilor de învățământ de la 8 la 7. Liceul rămâne împărțit în două cicluri: ciclul I cuprinde primele trei clase, urmat de examenul de admitere în cursul superior și ciclul II încheiat în clasa a VII-a cu examenul de bacalaureat. Însă, experimentul a dat rezultate negative, motiv pentru care sub ministeriatul lui Nicolae Iorga din 1931 și apoi în 1934 s-au produs modificările care readuceau liceul la vechea lui formă de opt clase. Primele patru clase constituiau cursul inferior ce se încheia cu un examen de admitere pentru clasa a V-a. În ceea ce privește organizarea cursului superior s-a ajuns la formula unei ușoare specializări, în direcția literară și științifică, eșalonată de-a lungul ultimelor două clase ale liceului. Începând cu clasa a VII-a, elevii pot opta fie pentru secția umană denumită literară ori “A” – în care se studiază limba latină și greacă – fie

secția reală denumită științifică ori “B”, în cadrul căreia era studiată matematica în locul limbilor clasice (*Anișorac 1996, 30*). Această ușoară specializare din ultimii doi ani de liceu s-a păstrat cu mici amendamente până în 1948 și a reprezentat soluția optimă pentru asigurarea unei culturi generale unitare, astfel încât în perioada interbelică Liceul “Dragoș Vodă” a devenit un avanpost al reformei lui Spiru Haret. Ce presupunea această cultură generală? Absolventul trebuia să-și formeze o viziune de ansamblu a lumii, să fie inițiat în toate domeniile culturii, să înțeleagă rostul tehnologiei muncii intelectuale, să fie conștient de abilitățile și aptitudinile pe care le are și să înceapă în mod minimal o experiență a diferențierilor culturale.

După alegerile din noiembrie 1937, ce au constituit un șoc pentru clasa politică românească, regele Carol II inaugurează un nou regim începând cu 10 februarie 1938 instituționalizat prin Constituția din februarie 1938, care legiferează monarhia activă sau regimul monarhic autoritar. Totodată sunt dizolvate partidele istorice, se creează F.R.N.-ul și Strejăria, aceasta făcându-și simțită prezența în Liceul “Dragoș Vodă” începând cu anul școlar 1938-1939. “Strejăria” a fost agreată de elevii liceului – cuprinși în “centurii” respectiv “stoluri” – deoarece cuprindea activități sportive, marșuri, cântece, excursii, construirea de adăposturi, nelipsita gimnastică sau înviorarea de dimineață. Pentru activitățile din programul Străjeriei era destinată ziua de joi – cursurile erau suspendate –

când elevii și profesorii sub îndrumarea directorului și comandantului de stol se deplasau fie pe dealul Solovan, fie pe dealul Dobăieș pentru a-și duce la bun sfârșit programul.

Datorită pierderilor teritoriale din vara anului 1940 – Basarabia, nordul Bucovinei U.R.S.S.-ului și NV. Transilvaniei Ungariei horthyste – România Mare se prăbușește, de aceeași soartă beneficiind regimul carlist și Strejăria. Pentru întreg Ardealul de nord, noile autorități au desființat liceele românești, menținând unul singur: cel de la Năsăud.

Astfel, localul Liceului “Dragoș Vodă” a fost transferat ordinului piarist – imediat după ocuparea Maramureșului de trupele horthyste la 5 septembrie 1940 (*Filipașcu 1997, 196*) – adăpostind cursurile Liceului romano-catolic. Mulți profesori s-au refugiat – cazul lui Alexandru Filipașcu la Sibiu, unde publică *Istoria Maramureșului* (1940) – ori au fost expulzați, printre aceștia numărându-se Cornel Sânjuan și Jakob Dermer (*Anișorac 1996, 35*).

Actul de la 23 august 1944 a determinat alăturarea României Națiunilor Unite în războiul antihitlerist și de eliberare a nord-vestului Transilvaniei. În cursul lunii octombrie 1944 Maramureșul a fost eliberat de trupele sovietice (*Marina 1998, 304*). La 1 noiembrie 1944 Sfatul Național Român din Maramureș l-a însărcinat pe Iuliu Epure cu conducerea școlilor secundare din Sighet. Liceul “Dragoș Vodă” și-a redeschis cursurile în 19 noiembrie 1944 în clădirea proprie, funcționând împreună cu Liceul de fete “Domnița

Ileana” sub numele de Liceul Mixt. Astfel în anul școlar 1944-1945 s-au înscris un număr de 525 de elevi – 312 băieți și 213 fete – după naționalități fiind: 314 români, 197 maghiari și 14 ruteni.

Corpul profesoral se mărește la 24 de profesori făcându-se apel la medici, ingineri, avocați, preoți chiar și la studenți sau absolvenții liceului. Cursurile desfășurate până la mijlocul lunii iunie 1945 s-au încheiat cu examenele particulare și bacalaureat pentru cei 17 absolvenți ai primei promoții postbelice, după care prin trecerea claselor de fete în clădirea Liceului “Domnița Ileana”, liceul poartă numele de Liceul de băieți Sighet. Spre finalul directoratului lui Iuliu Epure, profesorii sunt obligați să elimine din manuale acele pasaje ce ar conține sau răspândi ura de clasă între națiuni ori să abordeze scriitorii interziși.

La 1 iunie 1945 este numit director Teodor Turda, pentru a pregăti noul an școlar împreună cu un grup de profesori inimoși: Iuliu Epure, Grigore Rițiu, Simion Tanco, Leon Ivasiuc și Aurel Vișovan. Este un an școlar dificil deoarece se iau primele măsuri de introducere în școală, de către Ministrul Educație Ștefan Voitec din guvernul dr. Petru Groza, a materialelor de proveniență sovietică.

În această perioadă, a precomunizării și stalinizării României, în Liceul “Dragoș Vodă” există de la forme mai simple de manifestare a atitudinii ostile față regim, cum este cazul elevilor “profasciști” ce au “lansat lozincile lui Rădescu și au cântat cântece imperialiste de războiu la adresa Uniunii Sovietice” în data de 24 ianuarie 1946, până la situații foarte serioase, cazul “lotului Vișovan”, cea mai importantă manifestare anticomunistă a tineretului din Maramureș. Începând cu 29 august 1948 în închisoarea de la Sighet sunt aduși 17 elevi de la Liceul “Dragoș Vodă”, în frunte cu profesorul lor Aurel Vișovan. Cei 18: Aurel Vișovan, Ioan Virag, Gheorghe Andreica, Nistor Man, Costică Radu, Fănică Deiac, Ion Ilban, Grigore Hotico, Găvrilă Coman, Nelu Dunca, Petiu Codrea, Petrică Ulici, Iuliu Vlad, Iosif Andreica, Gicu Bulacu, Vasile Dunca, Ionică Motrea și Mihai Vlad, sunt acuzați de “uneltire contra ordinii sociale” cadrul unui proces desfășurat la Cluj și condamnați la mulți ani de închisoare. Au trecut prin închisorile de la Sighet, Cluj, Jilava, Pitești, Văcărești, Târgșor, Canal, etc. iar după eliberare au fost urmăriți pas cu pas de Securitate (Anișorac 1996, 51).

Proclamarea Republicii Populare Române la 30 decembrie 1947, a marcat subordonarea țării modelului politic și economic sovietic și anunța că epoca modernă a istoriei României luase sfârșit

(Hitchins 2003, 616). Ordinul Ministerului Nr. 327552/947, ce viza îndepărtarea portretelor familiei regale și a cărților cu referire la fosta dinastie, ajunge în Liceul “Dragoș Vodă” datorită Telegramei Consiliului Interșcolar nr. 174.

În 1948 – anul stalinizării României – sunt puse bazele statului totalitar prin: încheierea unui tratat de prietenie, colaborare și ajutor reciproc cu Uniunea Sovietică, crearea Partidului Muncitoresc Român, adoptarea unei noi Constituții și elaborarea legii cultelor religioase, a naționalizării mijloacelor de producție iar în domeniul educațional a legii pentru reforma învățământului”.

Legea reformei a impus sistemului de învățământ o structură unitară și lineară: un învățământ preșcolar obligatoriu de patru ani, învățământ elementar de șapte ani (organizat în două cicluri: clasele I-IV, obligatorii, clasele V-VII, în curs de generalizare), învățământ mediu de diverse tipuri și cu durata de patru ani și învățământ superior. Învățământul era etatizat și laic, iar școala elementară gratuită. S-a introdus sistemul manualelor unice și s-a procedat la o orientare științifică a conținutului învățământului. În acest sens s-a trecut la elaborarea unor planuri și programe centralizate. Reforma din 1948, care a pregătit temelia învățământului comunist, a impus tratarea dogmatică a conținutului unor discipline (biologia) și reconsiderarea proletcultistă a literaturii - A. Toma, Al. Sahia, M. Beniuc în detrimentul lui B. P. Hașdeu, I. Slavici, C. Hogaș – și istoriei patriei – cazul Istoriei lui Mihail Roller. Situația s-a agravat în 1951, când durata școlii de cultură generală a fost micșorată, după model sovietic, la 10 ani (7 ani școala generală și 3 ani școala medie) cu consecințe negative asupra nivelului de pregătire a elevilor; prima generație absolvă în anul 1954 împreună cu ultima generație de absolvenți cu XI clase. Anul 1958 se încheie fără serie de absolvenți deoarece se revine la învățământul de 11 ani, ultimii doi ani de studiu fiind defalcați pe secții: real și uman.

Punerea în practică a Legii pentru reforma învățământului a produs mutații în existența liceului. Prin Decizia M.I.P. nr. 194.140/2 august 1948 sunt înființate liceele în R.P.R., Liceul “Dragoș Vodă” devenind Liceul Mixt Român prin unificarea cu Liceul de fete “Domnița Ileana”, pentru ca din 4 noiembrie 1950 titulatura să fie aceea de Liceul Mixt “Filimon Sârbu”. Tot printr-o decizie ministerială, numele liceelor sunt substituite prin cifre, iar titulatura de “liceu” este înlocuită cu cea de “școală medie”, după model sovietic. Astfel, după moartea lui I. V. Stalin, Liceul Mixt “Filimon Sârbu” devine Școala

Medie nr. 1 “Filimon Sârbu”. Sub această denumire este cunoscută și unificarea cu Școala Medie nr. 3 (Liceul maghiar) și Școala Medie nr. 4 (Liceul ucrainean) din anul școlar 1960-1961 (*Anișorac 1996, 41*). Din acest an liceul funcționează cu trei secții: română, maghiară și ucraineană.

Începând cu anul școlar 1964-1965 se trece la învățământul teoretic de 12 ani, ultima promoție de absolvenți cu 11 clase părăsește porțile liceului în iunie 1967, iar anul 1968 se încheie fără serie de absolvenți. Noul plan de învățământ, specific sistemului de 12 ani, este de natură să adâncească specializarea în ultimele două clase, astfel încât noul sistem capătă premise de cadru de formare a unei culturi generale bine consolidate.

A urmat perioada 1968-1974, o adevărată “eră a cabinetelor”, care pe lângă conotațiile propagandistice a adus și un suflu nou, de modernitate, făcând posibile acumulări calitative metodice sau în domeniul bazei didactico-materiale. Introducerea pe scară largă a metodelor audio-vizuale și tentativa de “robotizare” a procesului instructiv-educativ a determinat o serie de excese, care au slăbit contactul direct profesor-elev. Cu anii 1971-1973, începe să adie un vânt de pragmatizare a învățământului și de anexarea lui la problemele revoluției industriale mondiale. Astfel, liceul este organizat în două trepte, din care prima, cu caracter obligatoriu, permite accesul în liceu pe baza unui examen formal, ca urmare a generalizării învățământului obligatoriu de 10 ani (*Oprîș 1995, 47*).

În conformitate cu principiul anunțat de ministrul Mircea Malița, conform căruia sistemul uman de comunicare are trei canale principale: limbile străine, limba maternă și matematica, în Liceul “Dragoș Vodă” se va pune un accent major pe amenajarea unui modern cabinet fonic pentru limbile străine, alături de cele de geografie, științe sociale, etc. Procesul de modernizare a liceului se confundă cu directoratul prof. Cornelia Circa (1965-1977), cel mai lung din evoluția postbelică. D-na Cornelia Circa a impus un climat de ordine și disciplină în liceu, a stimulat spiritul de exigență față de pregătirea elevilor și a promovat activitatea de perfecționare profesională.

În anul școlar 1977-1978 are loc o nouă schimbare în structura liceului românesc, fiind create 9 tipuri de licee. În fapt are loc trecerea de la profilul de cultură generală, cu program unitar și bifurcat pe secții de profil, la liceul de specialitate, la care treapta I, inclusă în învățământul obligatoriu, are un plan de învățământ comun, diferențierile de profil intervenind la treapta a II-

a.

Această măsură a fost întâmpinată cu o serioasă opoziție deoarece în Maramureșul istoric nu a fost păstrat nici un liceu real-umanist, toate clasele de acest tip fiind concentrate în municipiul reședință de județ, Baia Mare. Începând de acum Liceul Industrial “Dragoș Vodă”, beneficiază de următoarele secții: matematică-fizică, mecanic, electromecanic, industrie ușoară și mai târziu construcții. Se constituie, tot acum, un complex de 6 ateliere pentru care este construit un corp de clădire în curte. În toamna anului 1977, datorită noului profil al liceului, este fixată în structura organizatorică catedra disciplinelor tehnice alcătuită din ingineri și maiștri din atelierele școlă.

Ca urmare a ședinței Comitetului executiv al Consiliului Popular Sighet, la 22 septembrie 1977 datorită atitudinii de frondă, d-na Cornelia Circa este schimbată din funcția de director și sunt organizate noi alegeri, propuși fiind profesorii: Motogna Ștefan, Godja Vasile și Moldovan Teodora într-un Consiliul profesoral extraordinar. Cu majoritate de voturi este instalat director prof. Motogna Ștefan. La câteva zile, în funcția de director adjunct sunt numiți profesorii Bledea Gheorghe și Hrini Iulia (*Arh. C.N.D.V.*). La începutul anilor '80 se încheie procesul de “cabinetizare”, liceul funcționând acum cu nu mai puțin de 22 de cabinete și 7 laboratoare (*Anișorac 1996, 52*). În această perioadă liceul cunoaște succese remarcabile în ceea ce privește reușita în învățământul superior la care se adaugă obținerea premiilor naționale și internaționale de către Bucicovski Bogdan și Bucicovski Orest în cadrul olimpiadei de matematică.

Până la revenirea la democrație și instaurarea statului de drept liceul a mai fost condus de către prof. Alexandru Țiplea (1984-1987), etapă marcată de o serie de manifestări culturale și de rezultate notabile în planul bazei materiale și prof. Vasile Godja (1987-1990), care în anul 1988 a organizat expoziția județeană a produselor realizate în atelierele și laboratoarele școlare, facilitând astfel reconstrucția bazei materiale.

O altă noutate adusă de “revoluția industrială” o constituie polarizarea activității sportive și a celei cultural-artistice în jurul celor două concursuri – cu fază locală, județeană și națională, născute după 1977 datorită megalomaniei lui Nicolae Ceaușescu – “Daciada” și “Cântarea României”. Aceste manifestări subordonate adulării “iubiților conducători”, la care au participat sute de elevi din mai multe generații ale liceului, au reușit să scoată din

anonimat și unele talente reale (Anișorac 1996, 49).

Evenimentele din decembrie 1989, care aveau să pună capăt regimului de dictatură comunistă, au fost salutate cu entuziasm deopotrivă de profesorii și elevii Liceului "Dragoș Vodă". Primul director postdecembrist al liceului a fost desemnat în persoana prof. Anton Fangli, care a condus liceul între anii 1990-1994. Această perioadă s-a înscris într-o perioadă de tranziție în care, în lipsa unei noi legi a învățământului, s-au luat o serie de măsuri menite să apropie învățământul de idealurile școlii moderne.

Asemeni celorlalte licee din țară, prin intervenția directă a directorilor și a colectivului de cadre didactice, a fost modificat planul de învățământ, în sensul readucerii liceului la stadiul de liceu teoretic, fapt ce a contribuit la modificarea structurii corpului didactic. Au dispărut disciplinele ideologice, munca patriotică și diversele discipline tehnice (lăcătușerie,

mecanică, organe de mașini, etc.). Orele astfel eliberate au fost consacrate unor discipline științifice moderne (informatica), îmbunătățirii laturii umaniste a instrucției odată cu înființarea secțiilor filologie și filologie-limbi străine (logică, psihologie, istoria literaturii universale etc.), religiei și diverselor activități civice și ecologice (întreținerea parcului Teplița).

Cadrul legal a procesului instructiv-educativ este asigurat de două legi importante: Legea învățământului (84/1995) și Statutul personalului didactic (128/12 iulie 1997). Potrivit noii legi a învățământului, Liceul "Dragoș Vodă", condus de un nou director – prof. Eugenia Godja (1994-2000) – este un liceu teoretic cu profil real (informatică, matematică-fizică, fizică-chimie, chimie-biologie) și uman (filologie, limbi străine, științe sociale).

Până în 1997, fără a se opera schimbări radicale în programele de învățământ și în structura examenului de admitere și de bacalaureat se are în vedere trecerea către forme

noi, din care nu lipsesc testele și grilele. Reforma învățământului din timpul ministeriatului Prof. univ. Andrei Marga presupune pe lângă noul curriculum național, planuri – cadru, curriculum la decizia școlii și introducerea semestrială a structurii anului școlar (1999) sau renunțarea la manualele unice; manualele alternative sunt introduse treptat începând cu anul școlar 1998-1999 la clasa a IX-a.

Spre finalul directoratului prof. Eugenia Godja (1999), la împlinirea a 80 de ani de la înființare, liceul este transformat în Colegiu Național. Un an mai târziu, acesta primește titlul onorific de școală reprezentativă și are un nou director: prof. Ioan Berci. Este anul școlar (2000-2001) în care, în liceu se organizează prima clasă de gimnaziu și se introduc clasele de matematică-informatică și limbi moderne intensiv. Un an mai târziu Colegiului Național "Dragoș Vodă" i se aprobă clase de excelență la disciplinele: informatică, matematică, fizică (2003), chimie (2004), geografie și istorie (2008).

După revenirea la democrație și până în prezent, Liceul respectiv Colegiul Național

"Dragoș Vodă" semnează parteneriate cu instituții școlare din străinătate:

- în anul școlar 1995-1996 cu Liceul "Kruđy Gyula" (Nyiregyháza, Ungaria), parteneriat ce cuprinde schimburi de experiență și diverse activități educative

- în 2002 cu Istituto Manzoni di Suzzara (Mantova, Italia), ce are drept consecință introducerea limbii italiene ca și obiect de studiu la clasele gimnaziale. La terminarea liceului acești elevi vor avea posibilitatea de a urma cursurile universităților din Italia.

- în anul 2005 cu College D'enseignement Catholique de Gembloux, Belgia

În plan intern însă, cel mai important parteneriat îl reprezintă cel parafat în 2003 cu trei licee de prestigiu din Ardeal, înființate în 1919: C.N. "Horea, Cloșca și Crișan" Alba Iulia, C.N. "Emil Gojdu" Oradea și C.N. "Simion Bărnuțiu" Șimleul Silvaniei. Din anul 2008 C.N. „Dragoș Vodă” este membru cu drepturi depline în Alianța Colegiilor Centenare.

BIBLIOGRAFIE

Abrevieri bibliografice

Anuar LDV

Anuarele Liceului "Dragoș Vodă" (1919 - 2001)

Cărți, monografii, lucrări științifice

Anișorac 1996

Vasile Anișorac, *Liceul "Dragoș Vodă" Sighetu Marmației. Monografie*, 1996, Sighet, 148 p.

Bota 1978

Ion M. Bota, *Contribuții la istoria învățământului românesc în nord-vestul Transilvaniei*, în *Marmația*, IV, Baia Mare, 1978, pp.92-106.

Bota 2002

Ion M. Bota, *Date privind începuturile școlii elementare în limba română în Sighetul Marmației*, în *Acta Musei Maramoresiensis*, 2002, p. 401 – 402.

Bud 1911

Tit Bud, *Date istorice despre protopopiatele, parohiile și mănăstirile române din Maramureș, Gherla*, 1911, pp. 87-104.

Carpentier/Lebrun 2006

Jean Carpentier, François Lebrun, *Istoria Europei*, Editura Humanitas, București, pp. 178-206.

Căpîlnean/Pușcașu 1977

Vasile Căpîlnean, Petre Pușcașu, *Reuniunea învățătorilor din Maramureș (1883-1918)*, în *Marmația*, III, Baia Mare, 1977, pp.84-89.

Dăncuș/Todincă 1998

Mihai Dăncuș, Gheorghe Todincă, *Maramureșul și Marea Unire. Crestomație de texte și documente 1918 – 1919*, Sighetul Marmației, 1998, 183 p

Dăncuș/Todincă 2002

Mihai Dăncuș, Gheorghe Todincă, *Documente inedite privind mișcarea națională română în Maramureș la sfârșitul secolului al XIX-lea*, în *Acta Musei Maramoresiensis*, 2002, p. 391 – 400.

Filipașcu 1997

Alexandru Filipașcu, *Istoria Maramureșului*, Editura Gutinul, Baia Mare, 1997, 223 p.

Hitchins 2003

Keith Hitchins, *România 1866 – 1947*, București, Editura Humanitas, 2003, 657 p.

Livezeanu 1998

Irina Livezeanu, *Cultură și naționalism în România Mare 1918-1930*, București, Editura Humanitas, 1998, 390 p.

Marina 1998

Mihai Marina, *"Maramureșeni" – portrete și medalioane*, Editura Dragoș Vodă, Cluj Napoca, 1998, 327 p.

Opriș 1995

Tudor Opriș, *Schița monografică a Liceului "Gheorghe Lazăr"*, București, 1995, 61 p.

Varga 2000

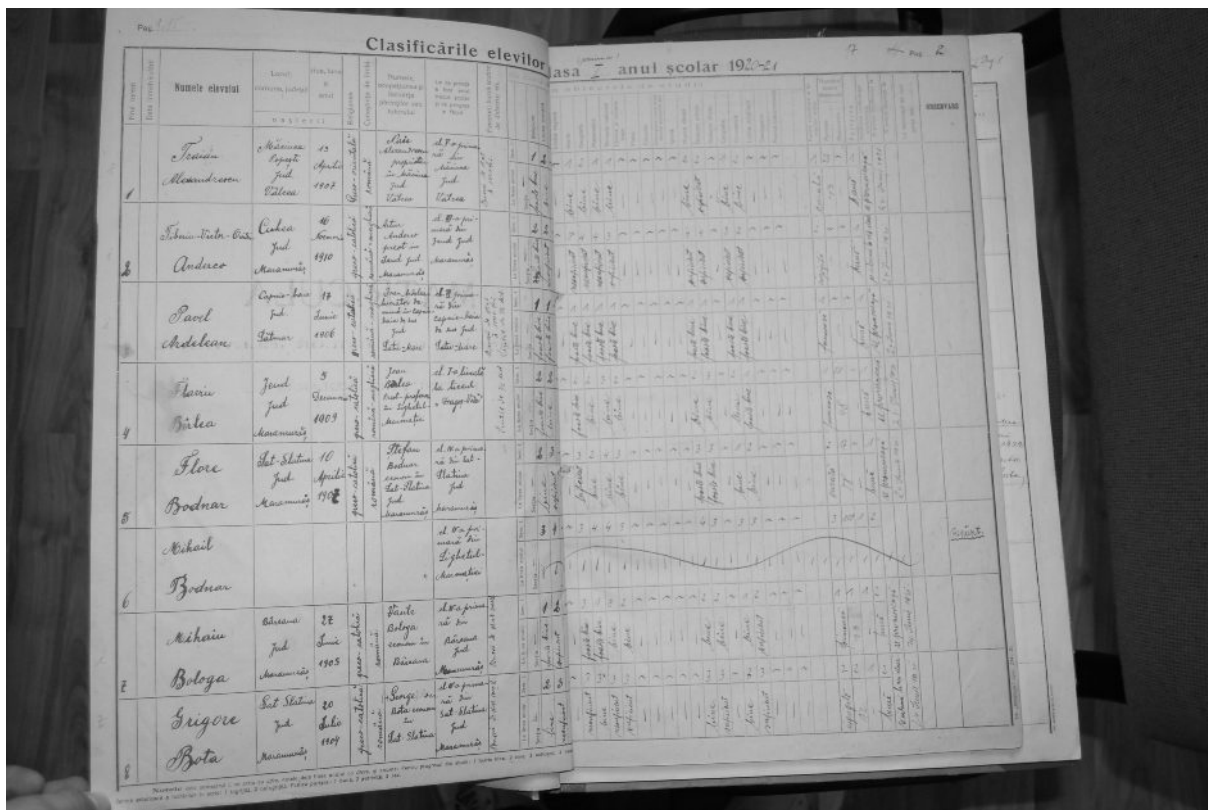
Rozalia Varga, *Școală și societate în Maramureșul istoric interbelic*, Cluj-Napoca, 2000, teză de doctorat.

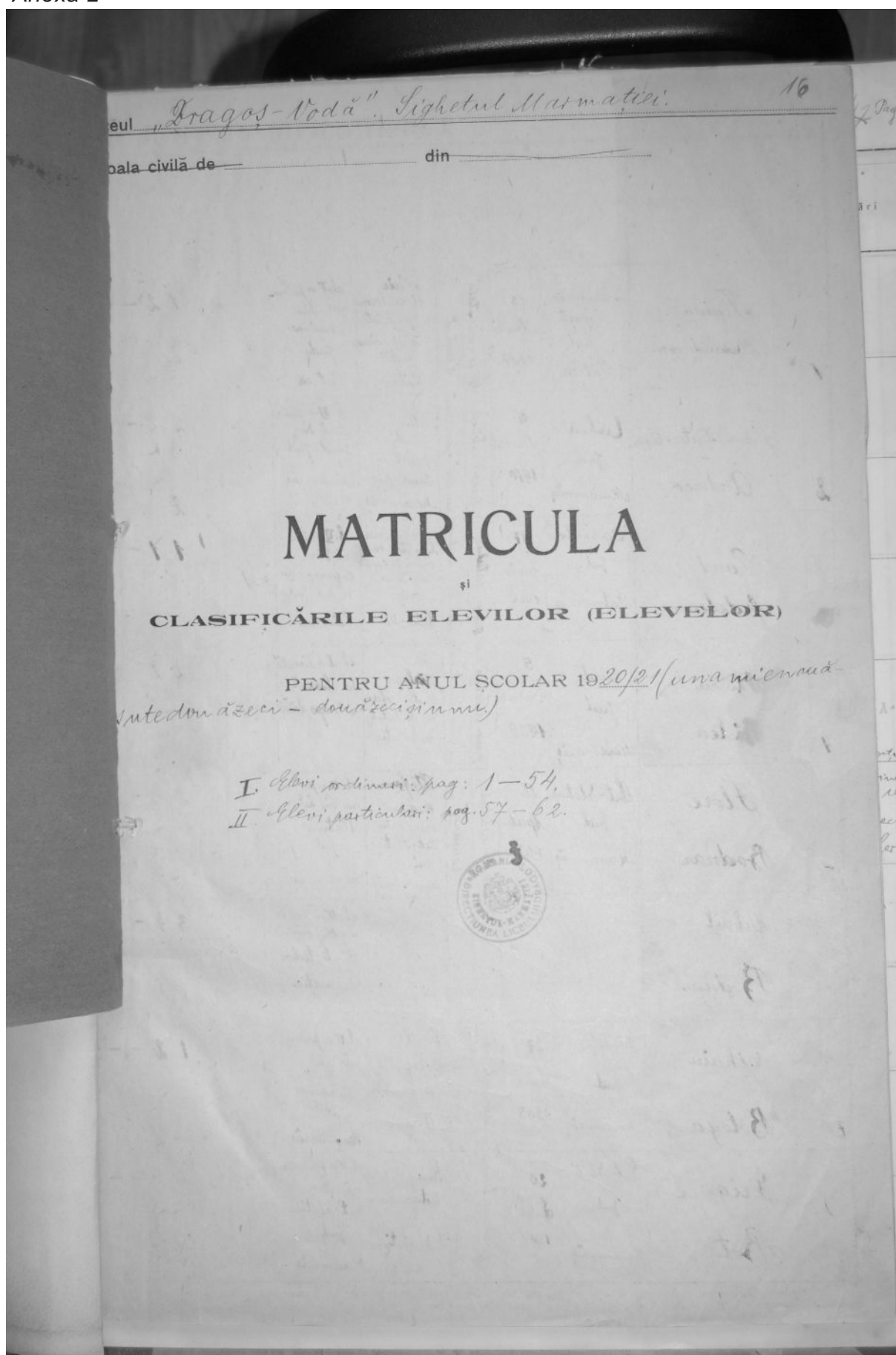
Sediul Direcției Județene Maramureș a Arhivelor Naționale

ANEXE

Anexa 1

Extras din: *Matricula și clasificările elevilor (elevelor) pentru anul școlar 1920-1921*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Extras din: *Matricula și clasificările elevilor (elevelor) pentru anul școlar 1920-1921*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

LICEUL „DRAGOȘ VODĂ”
SIGHETUL-MARMAȚIEI. No. 3
Sighetul-Marmației, la _____

Datele Personale

ale profesorului Simon Dumitru numit la acest liceu cu titlul profesor (detajat din Liceul Dragat)

No. 106251 din 13 Sept. 1919 dela Min. Instr. București confesiunea ortodoxă, naționalitatea română cetățenia română

În serviciu la acest liceu din ziua de 1 Sept. 1919 până în 1 Sept. 1920 (vezi pe contopagii)

Născut în comuna București, județul Ilfov, țara România, la 4 Sept. 1890.

Vorbește: perfect românește, bine francezește, puțin germaneză, italieză

Studii secundare: școala și clasele I-VIII etale: liceul „Mati Bavarab” București, anul și locul unde a terminat 30 Sept. 1911, liceul „Mati Bavarab” București, nrul și data documentului Diplomă de absolvire No. 63 din 30. IX. 1911

Studii superioare sau speciale: școala, anii și locul Universitatea din București, fac. de litere și filozofie

Examen: 1. examen de licență: No. 7759 din 26.7. 1916 Specialitățile: română
2. examen de capacitate: No. 17360 din 16. VII. 1919 filozofie
3. _____ Pentru care școale este calificat? sc. secundare

Numiri în învățământ:
din _____ suplinitor, cu No. _____ din _____ dela _____
1 Sept. 1919 t. provizor, 106251, 13 Septembrie 1919 Min. Instr. București
t. definitiv, _____
asimilat _____

Decând și pânăcând, în ce calitate și unde a servit înainte de a intra în învățământ: 1.V. 1912 - 30. IX. 1919 funcționar în Min. Instr. p' Comitatul București

Serviciul în învățământ: a depus jărământul în _____ înaintea _____

de când până când?	școala	locul	de când până când?	școala	locul	de când până când?	școala	locul
<u>1.V. 1912 - 30. IX. 1919</u>	<u>Liceul „Mati Bavarab”</u>	<u>Sighetul M.</u>						

Retribuțiuni în Lei (lunar):

	Incepând cu ziua de:	De când și cu ce No. s'au acordat gradațiile?
leala de bază		din _____ grad. 1. cu No. _____
gradații		" _____ 2. " _____
diurne		" _____ 3. " _____
ajutor familial		" _____ 4. " _____
chirie		" _____ " _____

Numele soției: Jeaneta n. Jutianțu; data căsătoriei 5 Sept. 1918; data morții _____
Soția servește la vre-un institut public, în ce calitate, de când? prof. titulară la Lic. de fete Sighet, din 1. IX. 1919

Copii: 1. _____ născ. în _____ 4. _____ născ. în _____ 7. _____ născ. în _____
2. _____ " " _____ 5. _____ " " _____ 8. _____ " " _____
3. _____ " " _____ 6. _____ " " _____ 9. _____ " " _____

Recompense, decorații: _____

Lucrări literare și științifice: _____

Pedepse: _____

Extras din : Registrul privind datele personale ale cadrelor didactice 1925 – 1948, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

LICEUL „DRAGOȘ VODĂ”
SIGHETUL-MARMAȚIEI

No. 68
Sighetul-Marmației, la 6. V. 1928.

Datele Personale

ale profesorului Bilciu-Dăncuș Iștore Traian numit la acest liceu maestru t. profesor cu
No. 110993 din 1927 dela Min. Instr., de confesiunea gr. cat., naționalitatea română cetățenia română
În serviciu la acest liceu din ziua de 1 Septembrie 1927 până în _____
Născut în comuna Leud, județul Maramureș, țara România, la 28 Octombrie 1899
Vorbește: perfect românește, francezește, ungurește bine _____, puțin neînțelese
Studii secundare: școala și clasele Cl. I-VIII. Liceale, anul și locul unde a terminat 1919 Anul lic. rom. cat. Școala Națională nrul și data documentului _____
Studii superioare sau speciale: școala, anii și locul Școala de Arte frumoase Brașov anul 1920/21 - 1923/24

Examen: 1. de absolvire a școlii de Arte frumoase Specialitățile: Actura, arta decorativă, gravura
2. de calificare la 12. II. 1924. Cert. No. 99442 Caligrafia
Pentru care școala este calificată? _____

Numiri în învățământ:
din 1 Sept. 1924 cu No. 66524 din 19. VII. 1924 dela Min. Instr. la școala normală din Sighet
1 Sept. 1927 l. profesor, cu No. 116293 (1927) dela Min. Instr., reînregistrat în dir. școl. al băieților Sighet
1 Martie 1941 l. definitiv, cu No. 583 din 25. II. 1931 și 2. II. 1937 / 431 Min. Instr.
1 Martie 1935 asimilat cu No. 22759 din 25. II. 1935 Min. Instr.

Decând și pânăcând, în ce calitate și unde a servit înaintea de a intra în învățământ?

Serviciul în învățământ: a depus jărământul în _____ înaintea _____

de când până când?	școala	locul	de când până când?	școala	locul	de când până când?	școala	locul
1 Sept. 1924	Șc. normală de băieți	Sighet						
1 Sept. 1927	Șc. normală de băieți	Sighet						
1 Martie 1941	Șc. normală de băieți	Sighet						
1 Martie 1935	Șc. normală de băieți	Sighet						

Retribuțiuni în Lei (lunar):

	Incepând cu ziua de:	De când și cu ce No. s'au acordat gradețile?
leada de bază		
gradeții		din <u>1 Iunie 1933</u> grad. 1. cu No. <u>2994/735</u>
diurne		<u>1. Iulie 1937</u> - 2. <u>12. Iulie 1937</u>
ajutor familial		
chirie		

Numele soției: _____; data căsătoriei _____; data morții _____

Soția servește la vre-un institut public, în ce calitate, de când?

Copii: 1. _____ născ. în _____ 4. _____ născ. în _____ 7. _____ născ. în _____
2. _____ " " _____ 5. _____ " " _____ 8. _____ " " _____
3. _____ " " _____ 6. _____ " " _____ 9. _____ " " _____

Recompense, decorații: _____

Lucrări literare și științifice: Acturi

Pedepse: _____

Extras din : Registrul privind datele personale ale cadrelor didactice 1925 – 1948, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

LICEUL „DRAGOȘ VODĂ”
SIGHETUL-MARMAȚIEI

No. 22

Sighetul-Marmației, la _____

Datele Personale

ale ^{profesorului} K. Kocandru ^{titularului} Sulejancu ^{troubas} _____ ^{numit la acest liceu} _____

No. _____ din _____ dela _____ de confesiunea _____, naționalitatea _____ cetățenia _____

In serviciu la acest liceu din ziua de _____ până în _____

Născut în comuna _____, județul _____, țara _____, la _____

Vorbește: perfect _____, bine _____, puțin _____

Studii secundare: școala și clasele _____, anul și locul unde a terminat _____, felul, nrul și data documentului _____

Studii superioare sau speciale: școala, anii și locul _____

Examene: 1. _____ Specialitățile: _____
2. _____
3. _____ Pentru care școala este calificat? _____

Numiri în învățământ:

din _____ suplinitor, cu No. _____ din _____ dela _____
t. profesor, _____
21 Dec. 1927 t. definitiv, _____ 22.8.1928 clasa 1-a - N. R. Nr. 2986 din 21.11.1928
asimilat _____

Decând și pânăcând, în ce calitate și unde a servit *înainte de a intra în învățământ* _____

Serviciul în învățământ: a depus jărământul în _____ înaintea _____

de când până când?	școala	locul	de când până când?	școala	locul	de când până când?	școala	locul

Retribuțiuni în Lei (lunat):

	începând cu ziua de:		De când și cu ce No. s'au acordat gradările?	
leafa de bază			din _____ grad. 1. cu No. _____	
gradajii			<u>1. 1. 1926</u> 2. <u>9223/1926</u> <u>4. 1. 1928</u>	
diurne				
ajutor familial				
chirie				

Numele soției: _____; data căsătoriei _____; data morții _____

Soția servește la vre-un institut public, în ce calitate, de când? _____

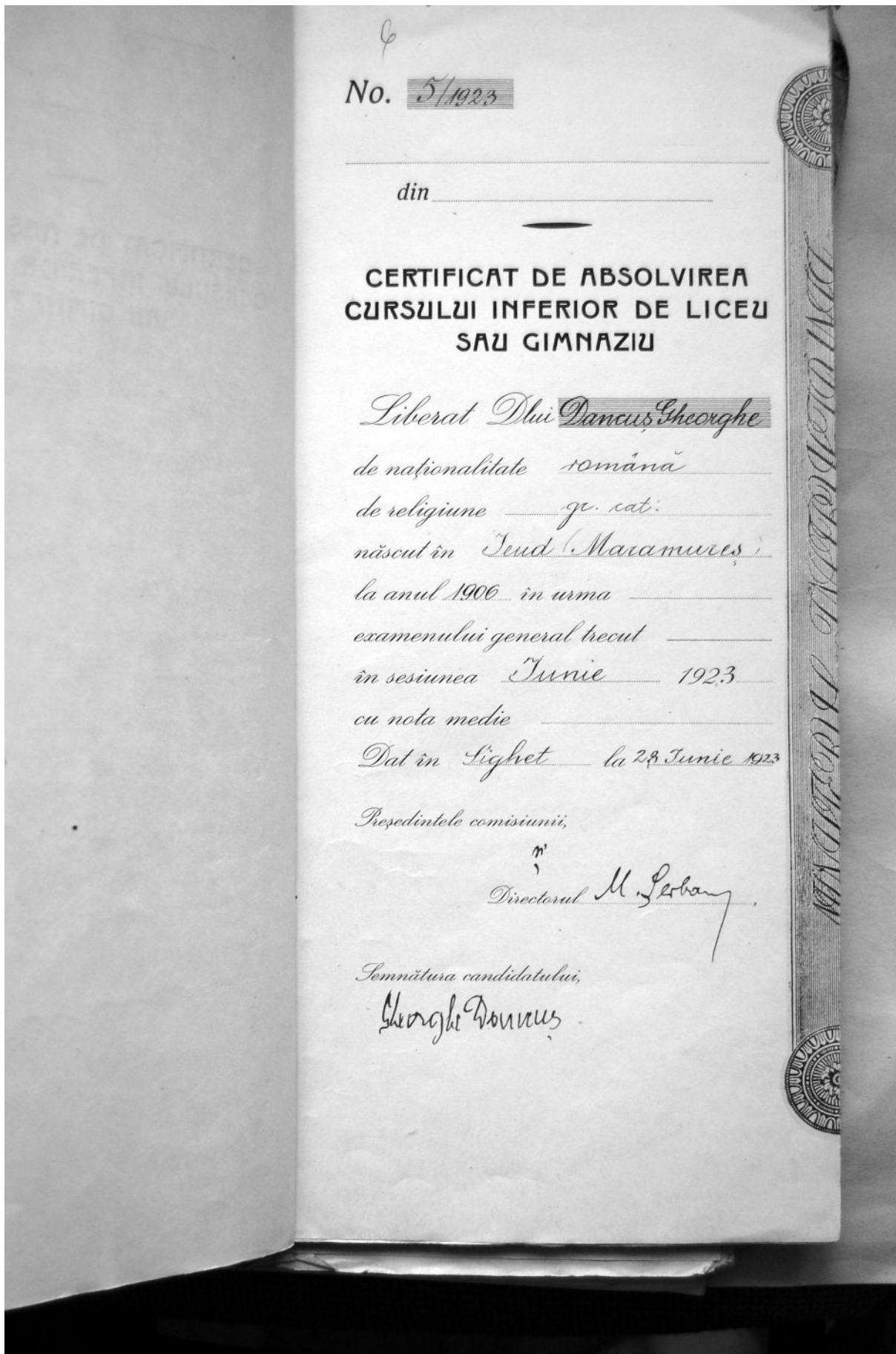
Copii: 1. _____ născ. în _____ 4. _____ născ. în _____ 7. _____ născ. în _____
2. _____ " " _____ 5. _____ " " _____ 8. _____ " " _____
3. _____ " " _____ 6. _____ " " _____ 9. _____ " " _____

Recompense, decorații: _____

Lucrări literare și științifice: _____

Pedepse: _____

Extras din : Registrul privind datele personale ale cadrelor didactice 1925 – 1948, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

No. 5/1923

din

**CERTIFICAT DE ABSOLVIREA
CURSULUI INFERIOR DE LICEU
SAU GIMNAZIU**

Liberat *Mii Dancus George*

de naționalitate română

de religie gr. cat.

născut în Teud (Maramureș)

la anul 1906 în urma

examenului general trecut

în sesiunea Iunie 1923

cu nota medie

Dat în Sighet la 28 Iunie 1923

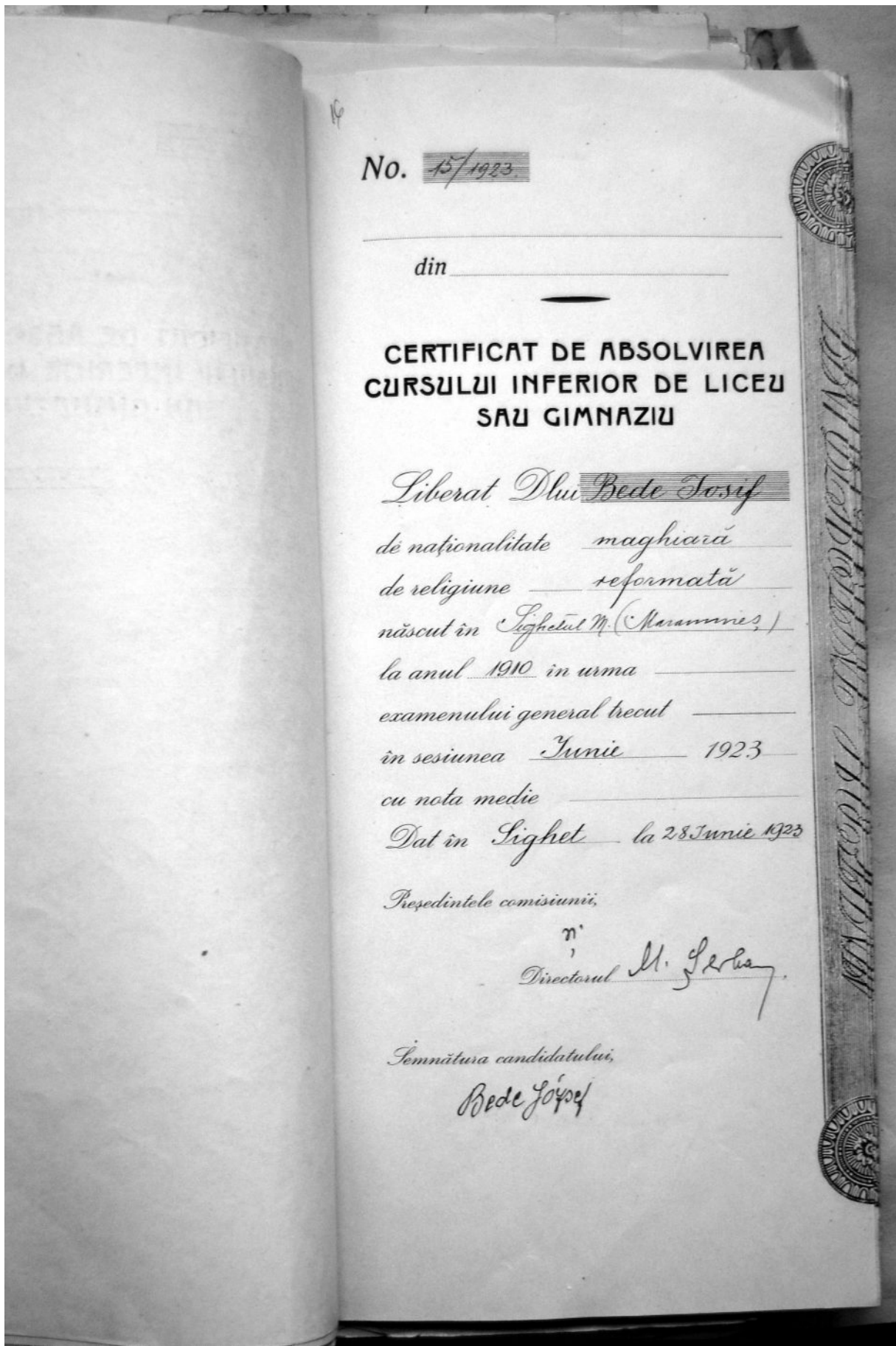
Președintele comisiei,

Directorul *M. Gerban*

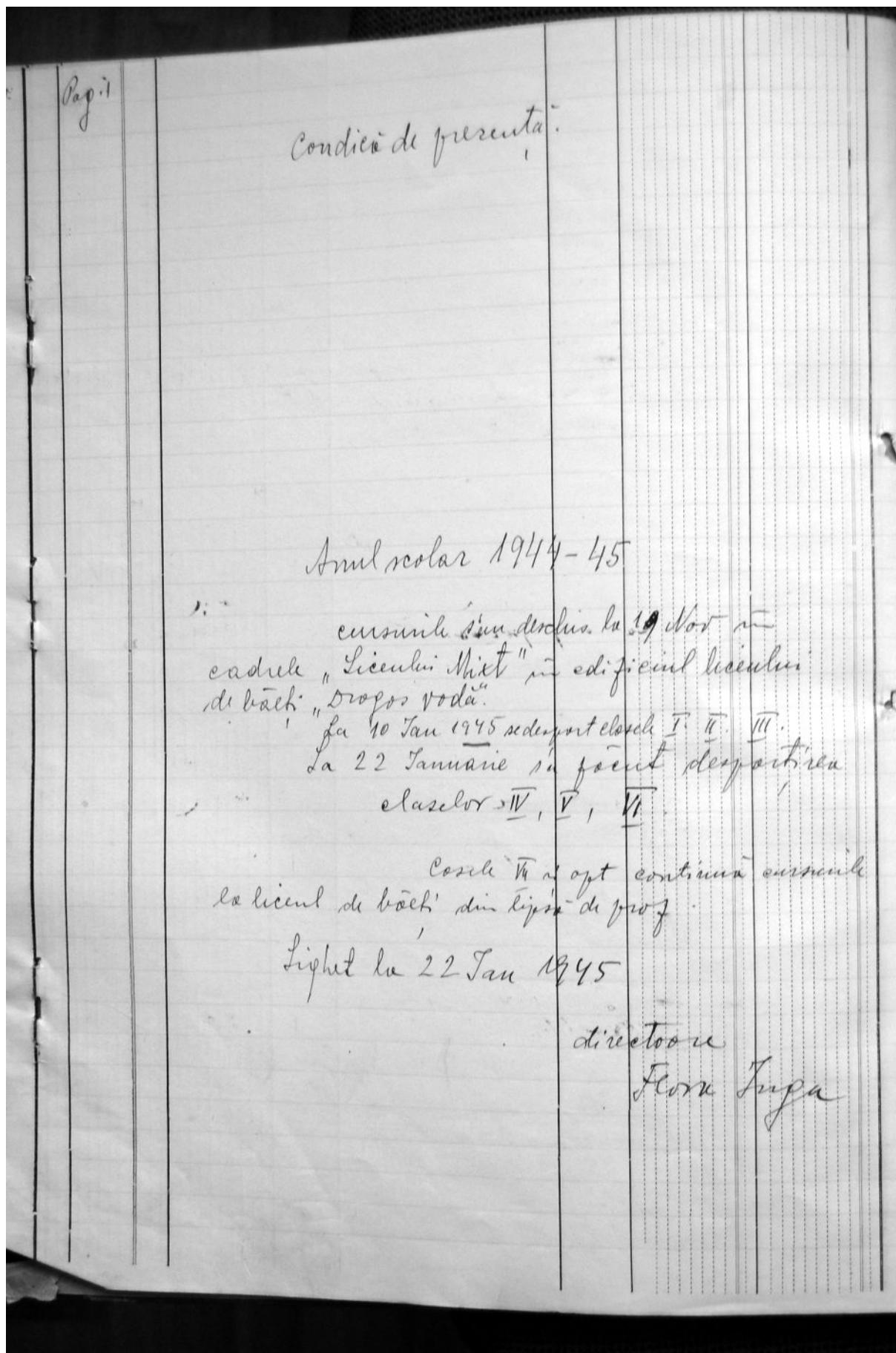
Semnătura candidatului,

George Dancus

Extras din: *Acte de studii, cotoare, 1923 – 1931*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

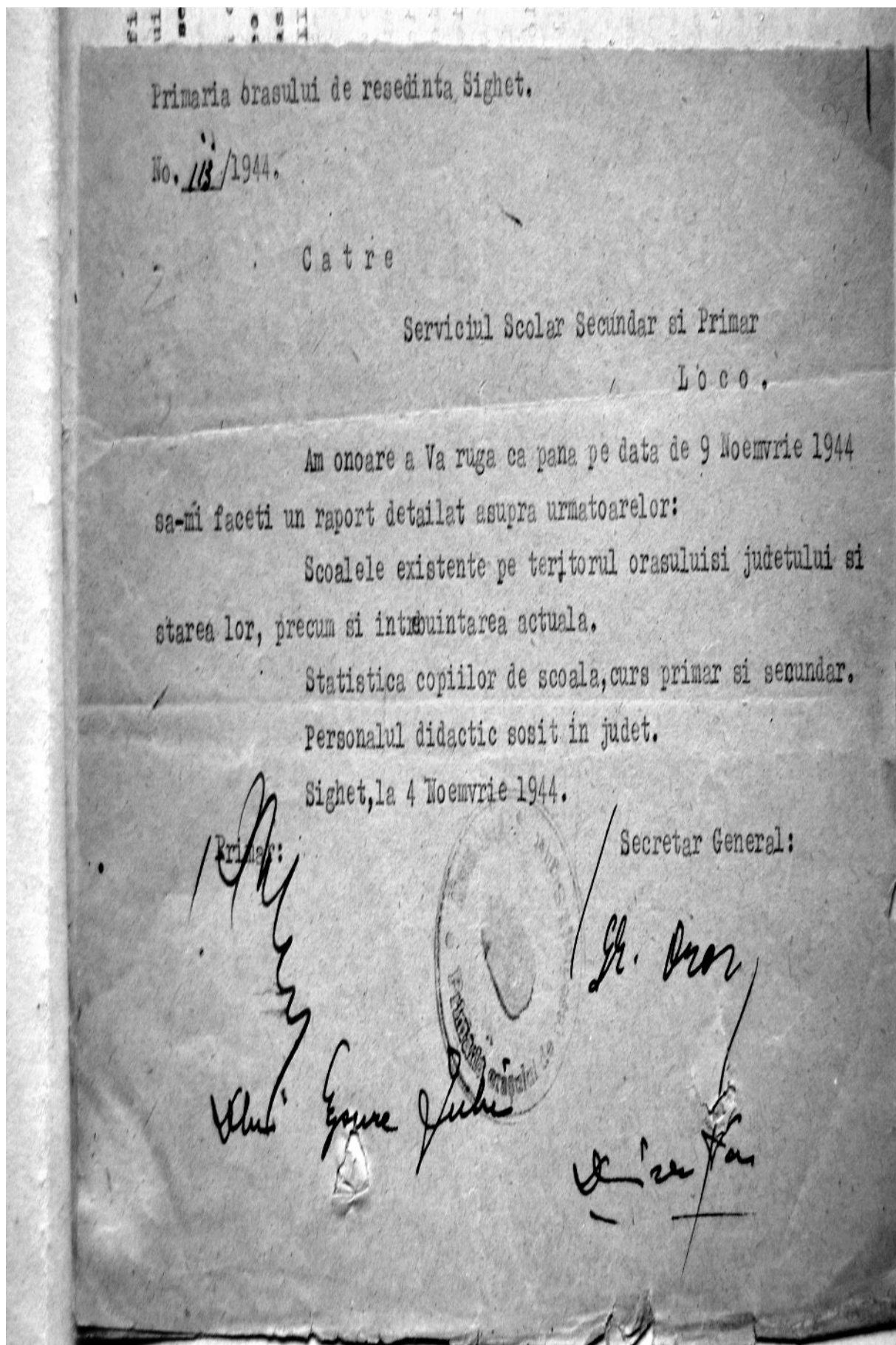
Extras din: *Acte de studii, cotoare, 1923 – 1931*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Extras din: *Condiții de prezentă a cadrelor didactice, anul școlar 1944-1945*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Pag 2		Jan				
	Miercuri	24	Sărbătoare națională: program cu elevi:			
			1. Zmurlul Regal cor.			
			2. Conferința "24 Ian. 1859" de elevi Rednic Elisabeta c			
			3. Floră unirii - dansată de elevi în costum național			
			3. Scumpă țară Românească "di Secoa, recit de o elevi.			
			4. "Sărba" - dansată de elevi în costum național			
			5. "Poutpourri" violină elevul Mariana el III.			
			6. "Tropoteanca (dans maramuresan) dansat de elevi în cost			
			7. "Deșteaptă-te Române" - cor			
			8. "Pe-al nostru steag e scris Unire" - cor			
					directoare	Florea Tupa
Jan	ora		Materia			
25	7-8 1/2 - 9 1/2	Cl I	Matemat	Teorie adunarea		semnat obsca
		Cl II	Franceza	La conjugaison		
		Cl III	Geografie	Europa		
		Cl IV	Matematici	Expresii algebrice		
		Cl V	Fizică	Lucrare trimestrială		
		Cl VI	Latina	Traducere		
	9 1/2 - 10 1/2	Cl I	Gimnast	Exerciții libere		
		Cl II	It. nat	Vita de vie		
		Cl III	Franceza	Recapitulation		
		Cl IV	Fizică	Lucrare trimestrială		
		Cl V	It. nat	Epitaficele		
		Cl VI	Franceza	Suplinire		
	10 1/2 - 11 1/2	Cl I	Muzică	Citirea și scrierea notelor -		
		Cl II	Română	Repetiție		
		Cl III	Matem	Repetiție		
		Cl IV	Gimnast	Exerciții libere		
		Cl V	Latina	Traducere		
		Cl VI	It. nat	Echinodermele		
	11 1/2 - 12 1/2	Cl I	Geograf	mapa		
		Cl II	Religie	Repetiție		

Extras din: Condica de prezență a cadrelor didactice, anul colar 1944-1945, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Extras din: *Situația învățământului primar și secundar din Maramureș, 1944*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Tabloul

elevilor dela Liceul de baieti "Dragos Voda" din Sighet.

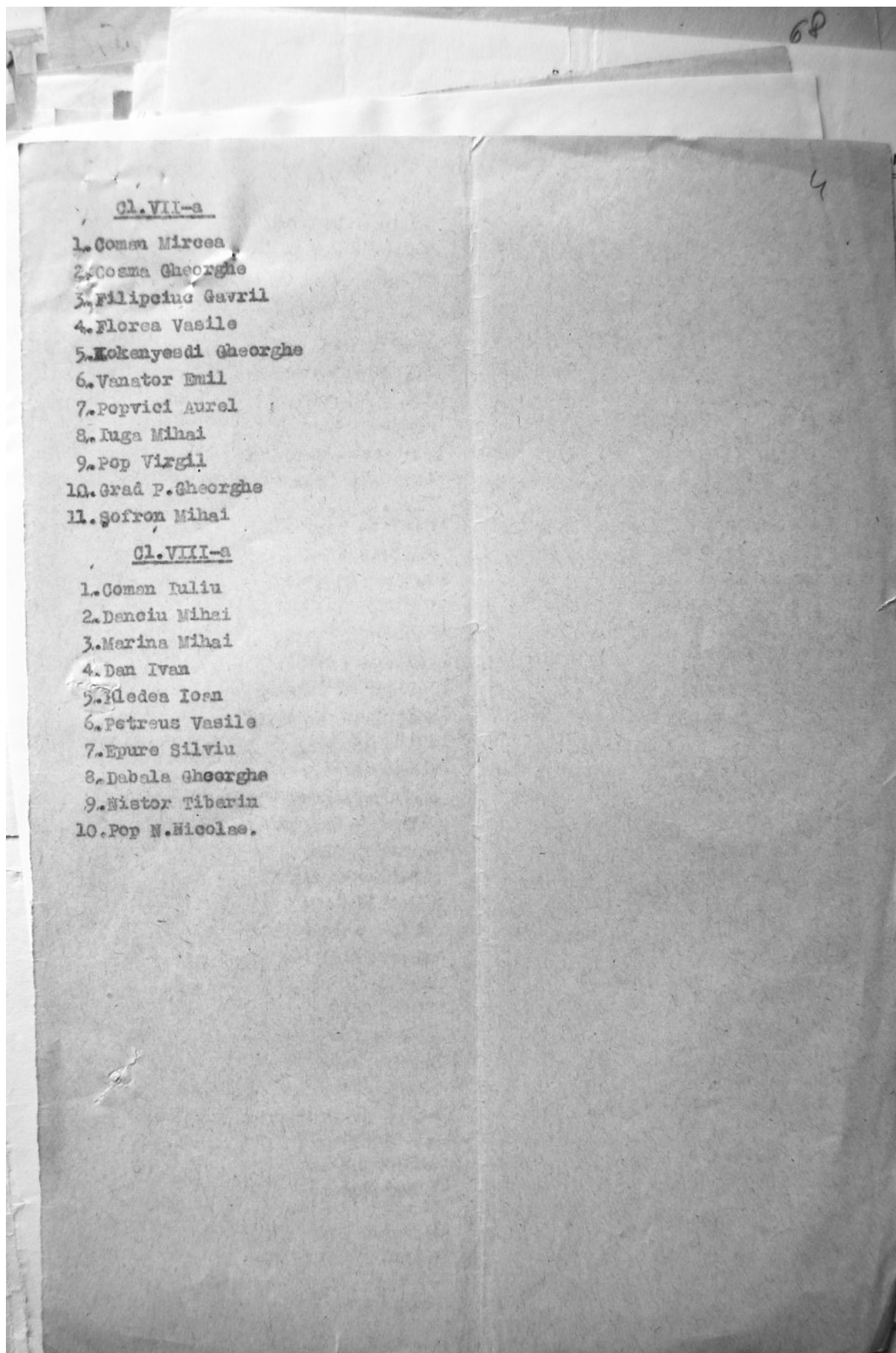
Cl. I

1. Bococi Mihai	46. Dan Ioan
2. Codrea Iuliu	47. Marginean Gheorghe
3. Debală Vasile	48. Marginean Octavian
4. Dunca Gavril	
5. Goia Nicolae	Cl. II.
6. Hojda Ioan	1. Andreica Iosif
7. Hozas Petra	2. Bledea Aurel
8. Iusco Gavrilă	3. Biltiu Dancus
9. Ivanciu Gornel	4. Biltiu Ion
10. Maier Vasile	5. Bisanu Ion
11. Marina Ioan	6. Barcan Gheorghe
12. Marina Miron	7. Barinde Nicolae
13. Mocan Ilie	8. Berciu Filip
14. Muratean Vasile	9. Cora Alexandru
15. Nan Gheorghe	10. Cucu Grigore
16. Pop Gheorghe I. Mihai	11. Coman Gheorghe
17. Popsa Aurel	12. Dan Ioan.
18. Simon Ioan	13. Grel Ion
19. Tivadar Ioan	14. Hojda Ion
20. Ulici Ioan	15. Hotea Ion
21. Vlad Florentin	16. Hreniuc Mihai
22. Dunca Ioan	17. Ilnitchi Felician
23. Dunca Gheorghe	18. Puga Ioan
24. Frit Ioan	19. Ivanciu Viorel
25. Barabas Ioan	20. Lasar Flore.
26. Pop Gheorghe	21. Lunel Ion
27. Bodnar Aurel	22. Man Vasile
28. Bota Grigore	23. Mihalai Dumitru
29. Cudrici Gheorghe	24. Negrea Victor
30. Dancus Vasile	25. Perse Titus
31. Kokenyesdi Mihai	26. Pop Ion Arvinte
32. Marina Liviu	27. Pop Laurentiu
33. Mihalca Mihai	28. Pop Vasile
34. Moia Ioan	29. Popsa Mihai
35. Nemes Vasile	30. Păcop Gheorghe
36. Ofria Alexandru	31. Rednic Titus
37. Pop Gheorghe I. Vasile	32. Roman Gheorghe
38. Sapanta Ioan	33. Sofrac Ioan
39. Simon Petra.	34. Sustic Teodor
40. Iusco Gavrilă	35. Tite Ion
41. Trifoi Victor	36. Tivadar Vasile
42. Vlad Vasile	37. Tiplea Ion
43. Nagy Mihai	38. Ulici Florea
44. Florea Ioan	39. Vlad Danile
45. Sacalac Gheorghe	40. Vlad Iuliu
	41. Timis Dumitru
	42. Maria Victor

Tabloul elevilor dela Liceul de băieți „Dragos Vodă” din Sighet, 1945, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

43. Mihail Gavrilă	12. Slujeru Octavian
44. Ruzau Cornel	13. Deac Stefan
45. Sabo Alexandru	14. Chioresan Gheorghe
46. Maris Grigore	15. Tiplea, Grigore
47. Simionca Ilie	<u>Cl. VI</u>
48. Feher Gheorghe	1. Bota Dumitru
49. Utan Petru Teodor	2. Godrea Gheorghe
50. Roman Alexandru	3. Nan Vasile
51. Feier Gheorghe Bodea	4. Oros Ludovic
52. Minica Stefan	5. Polyanka Gheorghe
53. Hojda Vasile	6. Priscop Ioan
<u>Cl. III.</u>	7. Rad Mihai
1. Andreica Gheorghe	8. Gulac Vasile
2. Pop Iosif	9. Timis Ioan
3. Bogdan Ioan	10. Bocociu Ioan
4. Bota Vasile	11. Slujeru Traian
5. Bota Ulpia	12. Vancea Vasile
6. Ciplea Teodor	13. Mares Gavril
7. Godrea Petru	14. Popvici D. Gheorghe
8. Dabala Grigore	15. Șerbana G. Victor.
9. Gorzo Ioan	<u>Cl. VI-a</u>
10. Drimas Ioan	1. Bleda Vasile
11. Dunca Ioan	2. Beluska Ioan Iuliu
12. Fodorut Ioan	3. Dragos Silviu
13. Ilban Ioan	4. Dunca Ioan
14. Iusco Vasile	5. Dunca Stefan
15. Marina Simion	6. Herbil Ioan
16. Margina Victor	7. Kormos Constantin
17. Mihail Ioan	8. Macavei Ioan
18. Moan Dumitru	9. Maris Vasile
19. Pop Petru	10. Mois Ioan
20. Radu Constantin	11. Ritiu Octavian
21. Strimbei Ioan	12. Rusu Ioan
22. Huban Ilie	13. Sacalas Ilie
23. Dan Sever	14. Sofron Grigore
24. Cerbanic Gheorghe	15. Vlad Mihai
25. Godja Vasile	16. Risco Mihai
26. Dragos Vasile	17. Rus Vasile
27. Leordean Gheorghe	18. Nyeac Gavrilă
28. Naghi Alexandru	19. Opris Gheorghe
29. Rus Petru	20. Radu Gheorghe
30. Ticala Ilie	21. Tomuta Aurel
31. Ulăci Petru.	22. Tapenscu Ioan
<u>Cl. IV-a</u>	
1. Barasa Ioan	
2. Bites Emil	
3. Corno Vasile	
4. Holtsberger Tiberiu	
5. Hotico Grigore	
6. Man Nistor	
7. Mihail Ioan	
8. Ruzau Mircea	
9. Nemes Ioan	
10. Nistor Alexandru	
11. Pop Gavrilă	

Tabloul elevilor dela Liceul de băieți „Dragoș Vodă” din Sighet, 1945, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Tabloul elevilor dela Liceul de băieți „Dragoș Vodă” din Sighet, 1945, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SECUNDAR

REPARTIȚIA ORELOR

PE ANUL ȘCOLAR 1945/46

Localitatea și numele școlii: *Liceu "Dragoș-Vodă" Sighet-Maramureș*
Strada și Nr.: *Mihail Viteazul No. 4.*
Data înființării: *1919* Tipul: *"C"*

NUMARUL ELEVILOR PE CLASE:

BUGETARE		EXTRA-BUGETARE SAU ÎN LICHIDARE	BURSIERI		SEMIBURSIERI		SOLVENȚI	TOTAL	OBSERVAȚII
A	B		al Statului	al Comitet	al Statului	al Comitet			
I	26	43	-	-	-	-	79	79	<i>20 I.A.T.C. - G. Maramureș</i>
II	58	-	6	-	-	-	58	58	
III	22	-	13	-	-	-	29	52	
IV	43	-	10	-	-	-	33	43	
V	18	-	3	-	-	-	15	18	
VI	20	-	5	-	-	-	15	20	
VII	lit. 7	-	7	-	-	-	9	16	
	lit. 9	-	8	-	-	-	-	-	
VIII	lit. 11	-	6	-	-	-	10	16	
	lit. 5	-	-	-	-	-	-	-	

Se va arata: 1) cu ce secti funcționează clasile a VII-a și a VIII-a și dar: 2) dacă școala are internat și 3) numărul elevilor din internat.

PRESEDINTE

Dr. G. Bota
Dr. G. Bota
M. Ion Gardo
Domnita Kl'burgoski
Genia Gardo prof.
Cimbrca Ionf.

BUGETUL COMITETULUI ȘCOLAR PE ANUL 1945/46

Venituri lei *8.854.266* Cheltuieli lei *6.978.022. Lei*
(fără cele din bugetul Statului)
Fond de rezervă la 31 Martie 1946 lei *1.876.244* (din veniturile din anii 1944, Sept. 1945)

PERSONALUL ADMINISTRATIV

	NOMELE ȘI PRONUMELE	DATA NUMIRII	SALARIUL LUNAR
Director	<i>Teodor Turcu</i>	<i>1 Sept. 1945</i>	
Subdirector			
Secretar	<i>Ion Iteu</i>	<i>18 Dec 1945</i>	
Ajutor de secretar			
Casier-Contabil	<i>Prumeasa - soac</i>		
Medic	<i>Dr. G. Constantin</i>		
Bibliotecar			
Preparator			
Supraveghetori de ordine			

DIRECTOR,

Secretar,
Ion Iteu

Repartiția orelor pe anul 1945-1946 la Liceul Dragoș Vodă din Sighetu Marmăției, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Proces verbal,

În zilele de 2-3-4 Octombrie am inspectat liceul „Dragos Vodă” din Sighet (Maramureș).
Directa st. Turda Teodor.

I. În anul școlar 1945/46 liceula funcționează în clădirea liceului de fete „Domnița Helena” cu un efectiv de 306 elevi, din cauza că liceul a fost ocupat de Armata Roșie, fiind transformat în spital militar Sovietic.

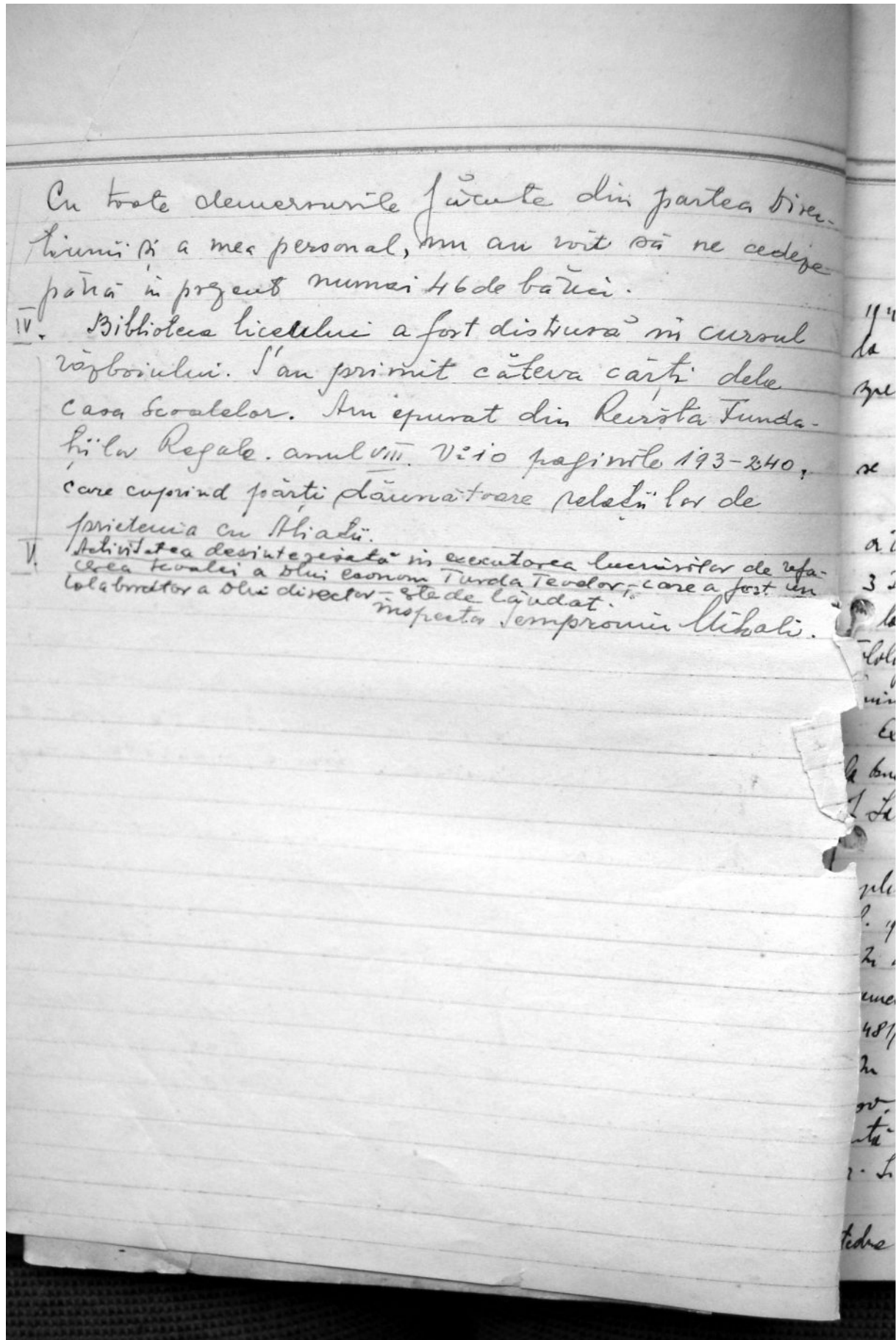
II. În anul școlar 1946/47 va funcționa în clădirea proprie.

În vederea începerii anului școlar s'a făcut curățirea liceului, care servește și ca internat. S'au văruit sălile necesare ținării cursurilor. S'a reparat conducta de apă, s'a instalat motorul de tras apă. S'au refăcut sobele de teracotă. Cu toate eforturile depuse din partea direcției nu s'a putut face mai mult din lipsă de fonduri.

Lipsesc izgarurile și mânerele ușilor de la clase și internat, 400 m² geamuri; 17 robinete și alte lucruri.

Fiind Maramureșul județ sărac, trebuie acordate fondurile necesare pentru terminarea lucrărilor, care se pot executa și după începerea cursurilor.

III. Notitiemul și inventarul liceului se află în posesiunea liceului cu limba de predare maghiară, luat în anul 1945/III. Nu fostul refuzarea în...

Extras din: Registrul proceselor verbale de inspecții de la Liceul Dragoș Vodă, anii 1945-1946,
 se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale

9

Circulară № 16

Doamni diriginti sunt rugate să cerceteze cu toată atenția absentele elevilor. Dacă elevul are un număr de 21^{ore} nemotivate, conform Regulamentului, este eliminat din școală. Se observă în colobvange o sumedenie de absente la unii elevi, fără ca aceste ore să fie într'un fel sau altul notate. De obicei, săptămânal, în fiecare oră de dirigintă, d.l. prof. diriginte este rugat să nu treacă cu vederea, asupra absențelor din săptămâna respectivă a întregii clase.

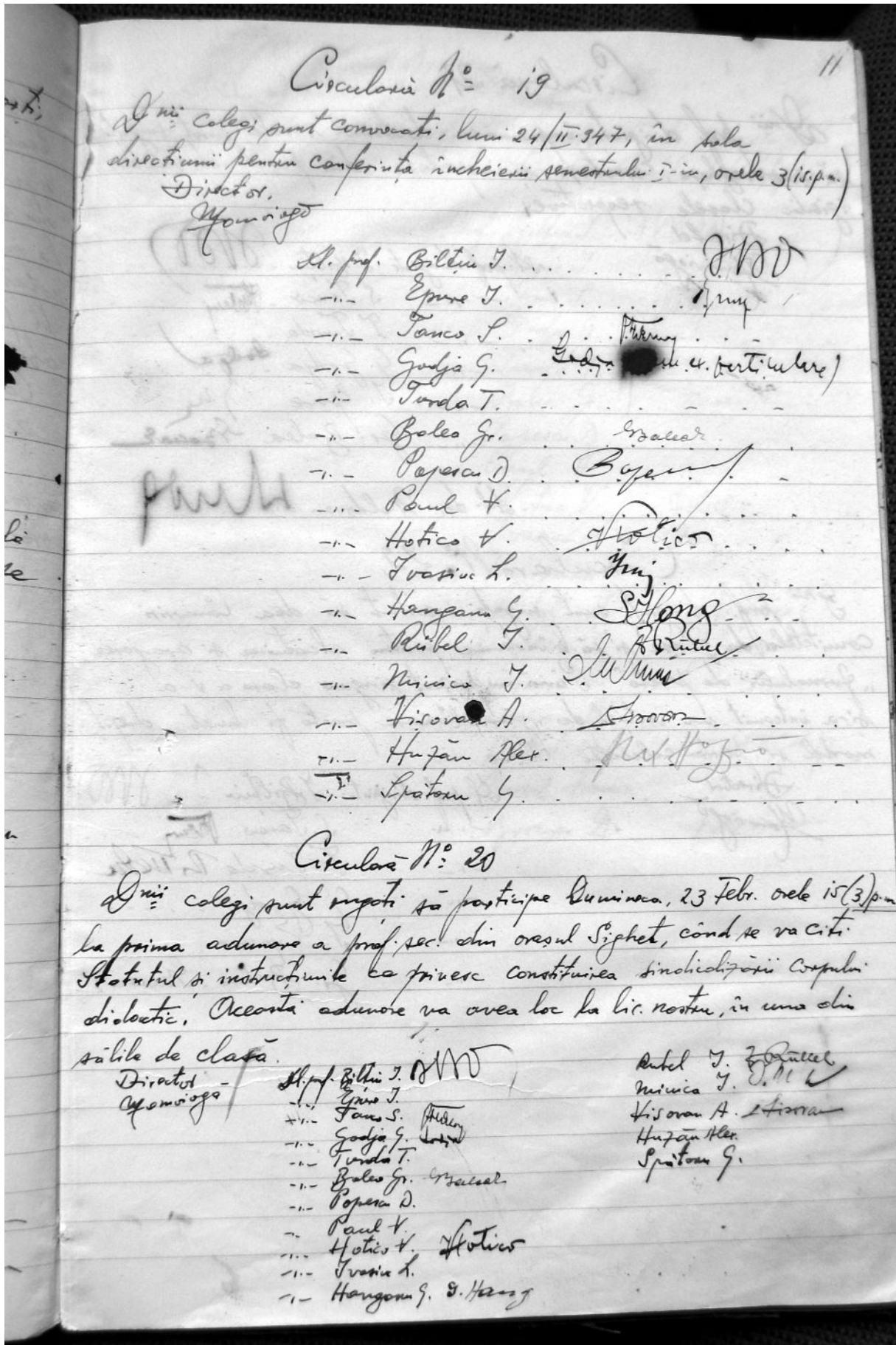
Ca și în trecut absentele motivate se vor închide într'un cerc, iar cele nemotivate se vor lăsa libere.

Doamni diriginti să nu motiveze cu ușurință absentele anumitor elevi "pe care-i văd plimbându-se pe strășile orașului, și care totuși se eschivează în bolnavi."

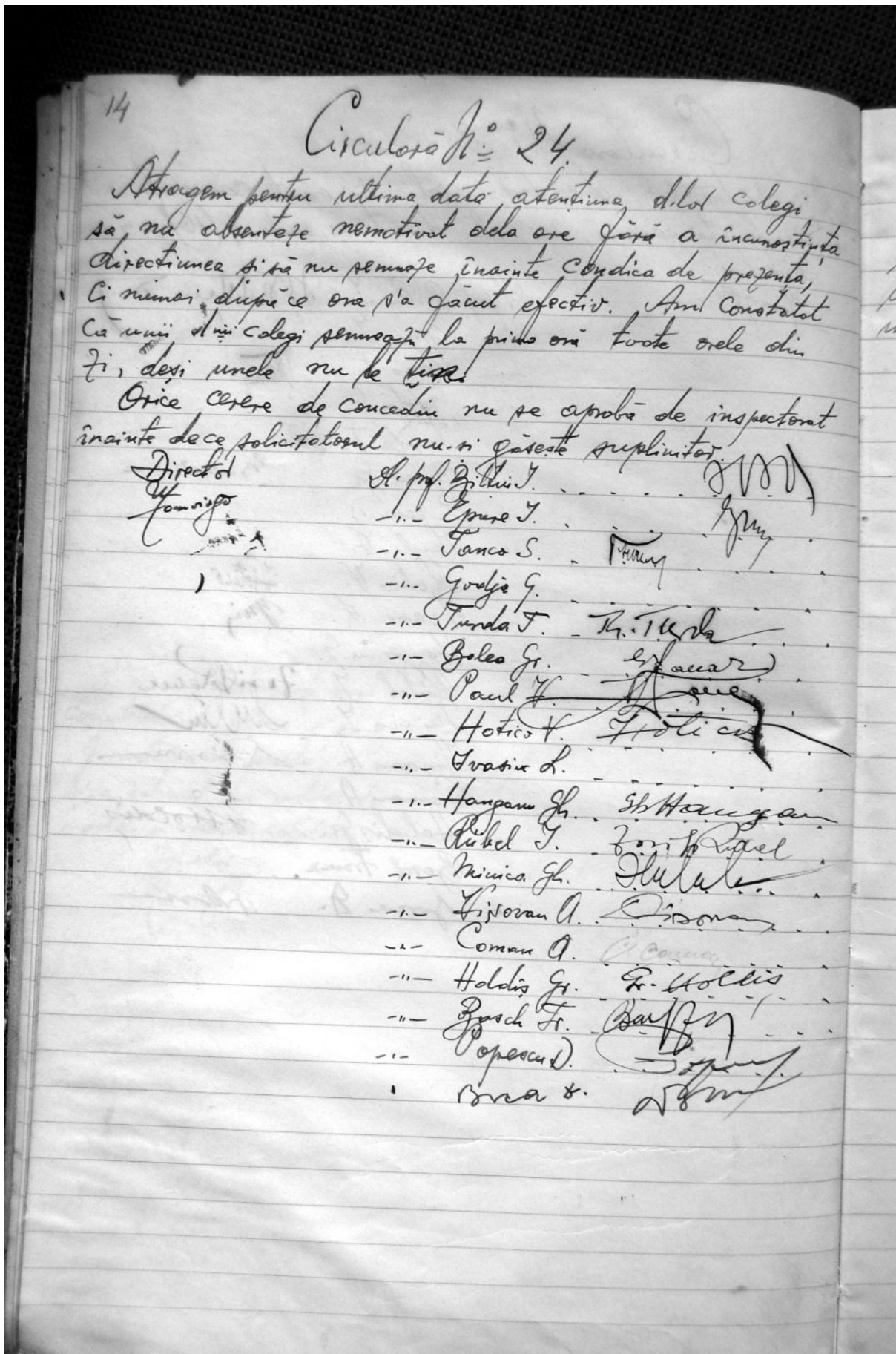
Sighet, 6.11.1947
 Direcția
 Maramureș

d.l. prof.	G. Biliu	div. 1	W.W.
— " —	J. Epure	div. 2	
— " —	S. Tancu	div. 3	
— " —	G. Gurdja	div. 4	
— " —	G. Turda	div. 5	Tu. Turda
— " —	Gr. Boles	div. 6	

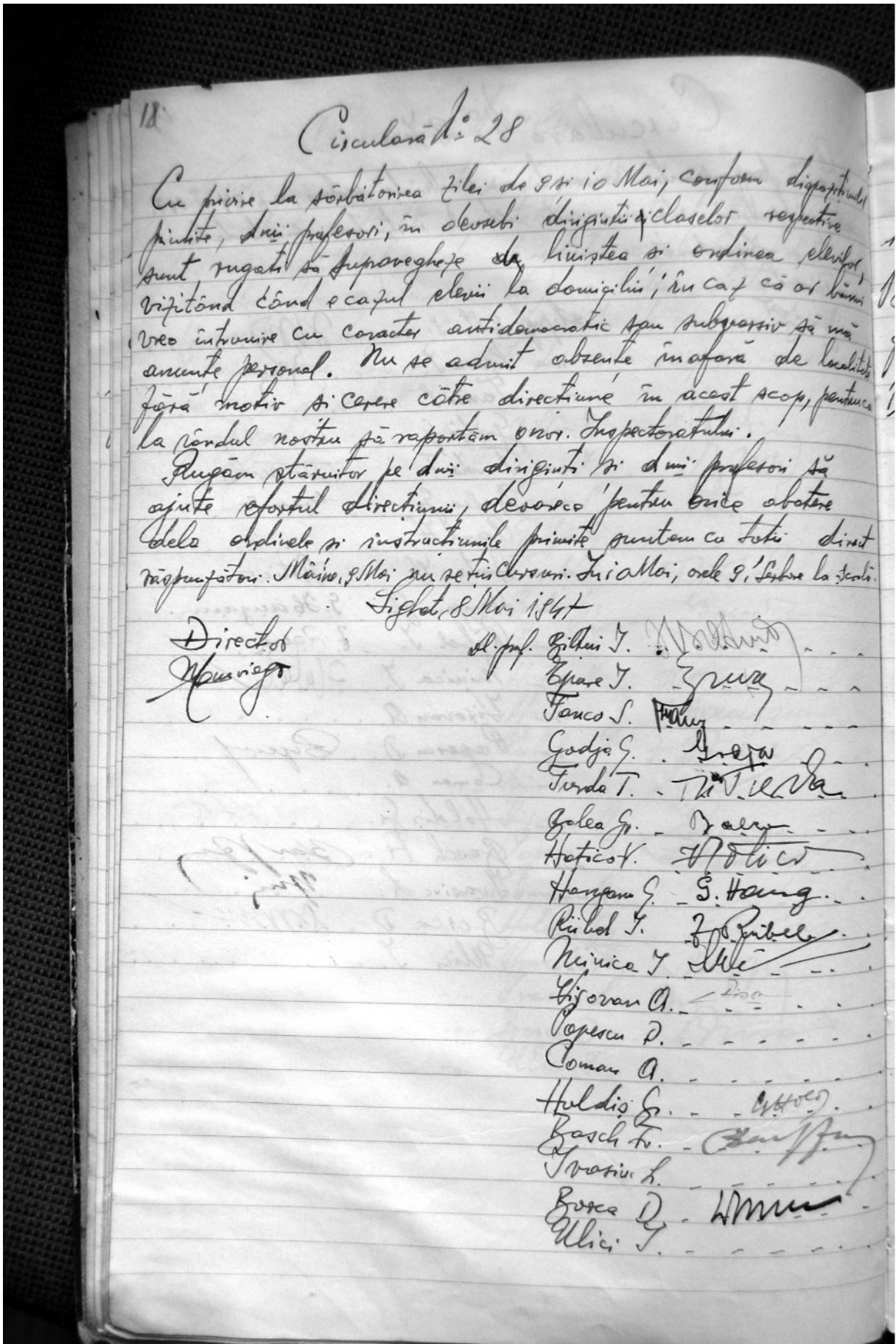
Extras din: *Condica proceselor verbale, comunicări, anii 1946-1949*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

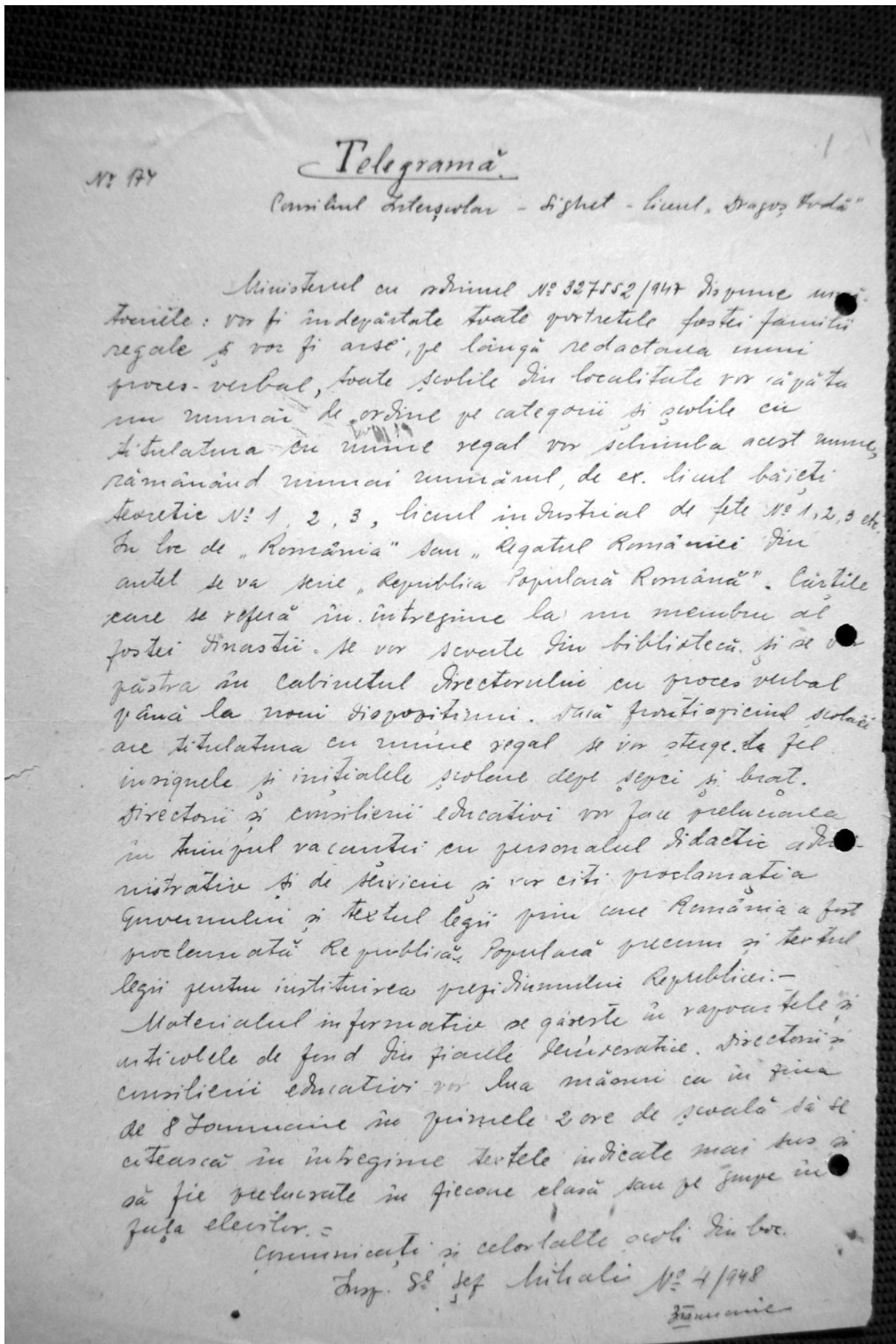
Extras din: *Condica proceselor verbale, comunicări, anii 1946-1949*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Extras din: Condica proceselor verbale, comunicări, anii 1946-1949, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Extras din: *Condica proceselor verbale, comunicări, anii 1946-1949*, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

Telegramă privind distrugerea însemnelor regale, 1948, se păstrează în original la Direcția Județeană Maramureș a Arhivelor Naționale.

COLEGIUL NAȚIONAL

DRAGOȘ VODĂ

SIGHETU MARMAȚIEI

GEMINA

Redacția

Redactori: Pop Anamaria, Pașca Laura

Secretar redacție: Petran Radu

Aranjare în pagină și tipar: Aska Grafika, Sighet - tel/fax: 0262 312915

Responsabili număr: prof. Voinaghi Marius
prof. Vida Flaviu

90
de ani

COLEGIUL NAȚIONAL

DRAGOȘ VODĂ
SIGHETU MARMAȚIEI

GEMINA

Revista Cercului de Istorie

octombrie 2009

ISSN 2066 – 3420